

رزمایش نظامی، ضامن قدرت بازدارندگی کشور است

کارشناس مسائل قفقاز با اشاره به تأثیر رزمایش ایران در برقراری صلح و امنیت در منطقه گفت: برخی گروه‌ها با حمایت صهیونیست‌ها نمی‌خواهند منطقه شاهد صلح و ثبات باشد از این رو به دنبال این هستند که به هر نحو ممکن شرایط جنگی و بحرانی را در منطقه حفظ کنند.

به گزارش آران نیوز؛ محمدرضا کفایش کارشناس مسائل قفقاز در گفتگو با [سیلان‌ما](#)، به تبیین اهمیت منطقه قفقاز از ابعاد مختلف برای جمهوری اسلامی ایران پرداخت و گفت: ایران نقش مهم و موثری در معادلات منطقه از جمله برقراری ثبات، امنیت و حفظ توازن قوا در ابعاد مختلف منطقه دارد چراکه کشور ما از طریق مرزهای منطقه شمالغرب با منطقه مهم ژئوپلیتیکی قفقاز و دو کشور همسایه هم مرز است.

وی با بیان اینکه ایران از آستاراچای تا بازرگان با کشورهای آذربایجان و ارمنستان مرز مشترک دارد، گفت: این دو کشور به دلیل اختلافاتی که بر سر منطقه قره باغ دارند حساس‌ترین مقطع تاریخی خود را سپری می‌کنند.

ایران حامی و پشتیبان ملت جمهوری آذربایجان است کفایش از منطقه قفقاز به عنوان یک منطقه تنش‌زا و پر مناقشه نام برد و گفت: در سه دهه گذشته (بعد از فروپاشی شوروی) درگیری‌ها و جنگ‌های مختلفی در این منطقه مهم رخ داده است که در این میان جنگ‌های مربوط به منطقه قره باغ مهم‌تر از سایر جنگ‌ها بوده است.

وی با اشاره به بروز دو جنگ تمام‌عیار میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان در نزدیکی مرزهای جمهوری اسلامی ایران گفت: جنگ اول که در اوایل دهه 90 میلادی رخ داد به تغییرات پی‌درپی مرزهای سیاسی و اشغال منطقه قره باغ و شهرستان‌های اطراف آن توسط ارمنه منجر شد، و با شکست جمهوری آذربایجان و پیروزی ارمنستان و جدایی طلبان ارمنی قره باغ در سال 1373 به پایان رسید. در پی شکست مذاکرات سیاسی که در قالب گروه مینسک پی‌گیری می‌شد، جنگ دوم قره باغ در پاییز سال 1399 مجدداً آغاز شد که این بار جمهوری آذربایجان موفق شد بخش‌های مهمی از قره باغ و تمام 7 شهرستان اشغالی اطراف قره باغ را آزاد نماید و به پیروزی برسد.

این کارشناس مسائل قفقاز با بیان این که امنیت منطقه به دلیل همجواری و جنگ میان یک کشور مسلمان با یک کشور مسیحی حساس و برای حفظ منافع و امنیت ملی ما مهم است اظهار داشت: به همین خاطر ایران نقش مهم و موثری در معادلات منطقه از جمله در برقراری ثبات، امنیت و حفظ توازن قوا در ابعاد مختلف داشته است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به تبیین بخشی از خدمات جمهوری اسلامی ایران به جمهوری آذربایجان پرداخت و گفت: در جنگ اول قره باغ، ایران با درخواست خود دولت آذربایجان کمک‌های حیاتی بسیاری به این کشور کرد، کمک‌های تسلیحاتی، اعزام مستشاران نظامی، آموزش نظامی رزمندگان جمهوری آذربایجان و برپایی اردوگاه‌ها برای آوارگان و پناهیجویان آذربایجانی متواری از منطقه درگیری قره باغ تنها بخشی از اقدامات ارزشمند ایران بوده که مستندات آن موجود است و بخشی از اسناد آن در نشریات و مطبوعات آن دوران نیز منعکس شده است.

کفایش به حمایت‌های سیاسی و دیپلماتیک ایران از جمهوری آذربایجان و ملت مظلوم آن در سازمان‌های بین‌المللی نیز اشاره کرد و گفت: جمهوری اسلامی ایران با 5 قطعنامه شورای امنیت در راستای آزادسازی منطقه اشغالی آذربایجان همراهی کرده و همواره بر ضرورت آزادسازی تمام مناطق اشغالی تأکید کرده است به طوری که در حال حاضر هم که حدود پنجاه درصد منطقه قره باغ در اشغال ارمنه است بر سیاست آزادسازی بقیه منطقه قره باغ و حمایت از تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان ادامه می‌دهد. این سیاست اصولی ایران در بیانات رهبر معظم انقلاب در دو سال پیش در 17 ربیع الاول به روشنی بازتاب یافته است.

این کارشناس مسائل منطقه قفقاز با بیان اینکه متأسفانه دولت ایران اقدامات خود را در حمایت از جمهوری آذربایجان به خوبی رسانه‌ای نکرده است گفت: به همین دلیل است که افکار عمومی و نسل جدید مردم جمهوری آذربایجان از اقدامات حمایتی ایران از این کشور اطلاعات کافی ندارند. ضمن این که باید گفت خود دولت آذربایجان و محافل ضدایرانی هم بر خلاف حقایق و واقعیات هیچ‌گاه به صورت روشن از کمک‌های ایران به این کشور یاد نکرده‌اند و حتی رسانه‌های این کشور نیز به طرح اتهامات واهی علیه ایران مبادرت کرده‌اند. از این رو، امروز لازم است این موضوع برای مردم دو کشور ایران و آذربایجان اطلاع‌رسانی و شفاف‌سازی شود.

کفایش در ادامه سخنان خود به جنگ دوم قره باغ نیز اشاره کرد و گفت: در جنگ دوم نیز ایران همان سیاست اصولی خود را که مبتنی بر رفع مناطق اشغالی جمهوری آذربایجان بود، مجدداً مورد تأکید قرار داد و از آزادسازی کامل منطقه قره باغ و مناطق آن حمایت سیاسی به عمل آورد.

وی با اشاره به ادعاهای محافل ضدایرانی، حوادث و تنش‌های ایجاد شده در دوره پس از جنگ دوم قره باغ گفت: زیاده‌خواهی‌ها و ادعاهای سطح تنش‌های موجود را درکل افزایش می‌دهد و منافع و امنیت جمهوری اسلامی ایران را تحت تأثیر قرار داده است.

برخی گروه‌ها با حمایت صهیونیست‌ها مانع صلح و امنیت در منطقه هستند این کارشناس مسائل حوزه قفقاز گفت: مشخصاً ادعاهای موهوم و زیاده‌خواهی‌های ترک‌گرایان نزدیک به حاکمیت آذربایجان و حتی خود حاکمیت (تسلط بر استان سیونیک کشور ارمنستان و ایجاد کریدور زنگرور در آن به طوری که کنترل و نظارت ارمنستان بر سرزمین خود را از بین ببرد و به نوعی به حذف مرزهای مشترک ایران و ارمنستان منتهی شود) که فراتر از توافقنامه آتش بس سه جانبه 9 نوامبر 2020 به شمار می‌رود، دو طرف مناقشه قره باغ و کل منطقه را به سمت درگیری و تنش سیاسی برده است. به طوری که شائبه تغییر مرزهای سیاسی شناخته شده و ژئوپلیتیک منطقه را به اذهان متبادر می‌کند و روشن است که طرح این مسائل غیر قابل قبول هستند.

وی با بیان اینکه ترکیه و پان‌ترکیست‌ها در کنار رژیم صهیونیستی آتش‌بیار معرکه هستند گفت: این گروه‌ها و کشورهای با دلیل اهداف و منافع نامشروعشان نمی‌خواهند منطقه شاهد صلح و ثبات باشد. از این رو، به دنبال آن هستند که به هر نحو ممکن شرایط جنگی و بحرانی را در منطقه حفظ کنند.

کفایش به ظرفیت‌های بالا و قدرت برتر جمهوری اسلامی ایران در منطقه اشاره کرد و گفت: به قطع یقین جمهوری اسلامی ایران این شرایط و ادعاهای موهوم را تحمل نخواهد کرد و مطابق مشی و سیاست اصولی خود که مبتنی بر موازنه و حقوق بین‌الملل است عمل خواهد کرد و اجازه نخواهد داد، مرزهای بین‌المللی نقض و حاکمیت کشورهای همسایه زیر سوال برود. به همین دلیل، شرایط امروز منطقه ایجاب می‌کند تا جمهوری اسلامی ایران خود را برای هرگونه چالش در منطقه آماده کند.

این کارشناس مسائل حوزه قفقاز برگزاری رزمایش‌های نظامی را به عنوان یکی از راه‌کارهای حفظ و افزایش آمادگی رزمی و ارتقاء توان دفاعی هر کشوری دانست و گفت: ایران با 15 کشور مرز مشترک زمینی و دریایی دارد و مانورهای نظامی متعددی را در تمام مناطق و مرزهای خود برگزار می‌کند و این یک موضوع عادی و در چارچوب برنامه‌های سالانه نیروهای مسلح است. وی همچنین انجام رزمایش‌های نظامی را یکی از راه‌های افزایش قدرت بازدارندگی عنوان کرد و برگزاری رزمایش‌های اخیر و سال گذشته در منطقه عمومی شمال غرب و ارس را اقدامی در این راستا ارزیابی کرد.

این کارشناس مسائل حوزه قفقاز در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: برقراری امنیت و صلح پایدار و نهایی در منطقه، هدف اصلی جمهوری اسلامی ایران است و بر ابتکارات و ساز و کارهای منطقه‌ای و همکاری و تعاون خود کشورهای منطقه تأکید دارد. از این رو دخالت بازیگران خارج از منطقه به ویژه رژیم صهیونیستی برای حل و فصل مناقشات و بحران‌های منطقه مضر و غیرسازنده می‌داند و آن را عاملی برای تطویل و پیچیده شدن مسایل تلقی می‌کند.

وی تصریح کرد: جنگ قره باغ در 30 سال گذشته تأثیر مستقیم بر اقتصاد منطقه گذاشته و فعالیت‌های عمرانی را با تعطیلی مواجه کرده است. به عنوان مثال در جنگ اول قره باغ با بسته شدن محورهای مواصلاتی، پایانه‌های مرزی به ویژه جلفا، یک رکود جدی را تجربه کرد و اقتصاد منطقه شمال غرب و حتی کشور را تحت تأثیر خود قرار داد.

پویایی قفقاز در گرو صلح و آرامش است
کفاش خاطر نشان کرد: تنها در شرایط صلح و آرامش است که منطقه ژئوپلیتیکی قفقاز می تواند پویا و پرنرمز شود. در این راستا بازگشایی راه ها و محورهای مواصلاتی مطابق با موازین بین المللی و با احترام به اصل حاکمیت دولت ها، می تواند شرایط منطقه را برای پیشرفت و آبادانی مهیا کند.
این کارشناس مسائل حوزه قفقاز در بخش پایانی سخنان خود به بعد اقتصادی و تجاری منطقه قفقاز نیز اشاره کرد و گفت: اهمیت منطقه قفقاز علاوه بر ابعاد امنیتی، نظامی و سیاسی از بعد تجاری و اقتصادی، ترانزیت و حمل و نقل نیز پراهمیت است.
لزوم تکمیل زیرساخت های ایران در پایانه های مرزی
وی به تغییر جایگاه ژئوپلیتیکی ایران بعد از فروپاشی شوروی اشاره کرد و گفت: در حال حاضر، مرزهای جغرافیایی ایران در شمال کشور از منتهی علیه مرزهای شمال شرقی در منطقه سرخس تا منتهی علیه مرزهای شمال غربی در بازرگان به سمت مناطق تاریخی کشورمان در شمال(آسیای مرکزی، قفقاز و اوراسیا) باز شده و فرصت های جدیدی را فراهم کرده است. به طوری که راه های ارتباطی سرخس، اینچه برون، بندر ترکمن، بنادر امیرآباد، نوشهر، انزلی و پایانه های آستارا، بیله سوار، نوردوز، مقری و جلفا در صورت تکمیل شدن زیرساخت های آن، کشورمان را در یک موقعیت برتر و عالی قرار خواهد داد.
نقش اتحادیه اقتصادی اوراسیا در ارتقاء جایگاه اقتصادی ایران
کفاش با اشاره به اهمیت و جایگاه هر کدام از محورهای مواصلاتی و پایانه های مرزی در منطقه شمال غرب کشورمان، پایانه ها و مرزهای کشور ارمنستان را هم خیلی مهم ارزیابی کرد و گفت: پایانه های نوردوز و مقری یکی از مسیرهای مناسب برای تجارت خارجی کشورمان است. چراکه از طریق این پایانه ها می توانیم با گرجستان و کشورهای حوزه دریای سیاه از جمله اوکراین، رومانی و بلغارستان و سایر کشورهای اروپایی به راحتی تجارت کنیم.
وی افزود: مزیت بزرگی که محورهای مواصلاتی ارمنستان برای ما دارد آن است که می توانیم با 5 کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا به صورت مستقیم و از راه زمینی تجارت کنیم. ارمنستان تنها عضو این اتحادیه است که با کشورمان مرز زمینی مشترک دارد. بنابراین متوجه می شویم که ارمنستان سکو و دروازه ورود ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیاست.
وی به اهمیت اتحادیه اقتصادی اوراسیا اشاره کرد و گفت: در حالیکه تولید ناخالص داخلی جهان حدود 90 تریلیون دلار است، اتحادیه اقتصادی اوراسیا با تولید ناخالص داخلی 2 تریلیون دلار می تواند به ارتقاء جایگاه اقتصادی ایران کمک کند. همچنین این اتحادیه با جمعیت نزدیک به 190 میلیون نفر و مساحت 20 میلیون کیلومتر مربعی ظرفیت خوبی برای بی اثر کردن تحریم های دشمنان دارند.
گفتگو: مهدی جدی